

STOPINICE

36

GLASILO CUDU DOBRNA

UVODNIK

Spoštovana bralka, spoštovani bralec, sleherno obdobje je za družino CUDV Dobrna edinstveno in neponovljivo in prav takšno je bilo tudi obdobje, ki je za nami.

Uspešno smo zaključili lansko šolsko leto in dodobra izkoristili poletne počitnice. Izpeljali smo kar nekaj projektov in se uspešno vključevali v življenje lokalnega okolja, pogumno smo se podali novim znanjem in novim doživetjem naproti ter z velikim optimizmom in pričakovanjem zremo v novo šolsko leto, ki je pred nami. Vsako leto je edinstveno, saj prinaša nove izzive, pa tudi priložnosti, da skupaj dosežemo nekaj pomembnega.

Predvsem smo ponosni na uspešne selitve uporabnikov v naše zunanje bivalne enote, ki so v procesu deinstitutionalizacije pomembno vplivale na življenja uporabnikov, ki so bili vanje vključeni. To je bil čas učenja, rasti in novih izkušenj za vse nas. Pot ni vedno lahka, vendar smo pokazali vztrajnost, delavnost in zavedanje, da se trud vedno obrestuje. Vsaka ovira, ki smo jo družno premagali, je prispevala k novi izkušnji, naši osebni rasti in znanju, ki ga bomo nosili s seboj naprej.

Pomemben doprinos smo pridali družbi tudi s tem, ko smo kot zavod postali Varna točka, pribežališče za vse, ki so žrtve nasilja in trpinčenja, kakor tudi s projektom Demenci prijazna točka, v okviru katere predvsem informiramo, ozaveščamo in svetujemo tistim, ki se bodisi iz delovne sredine ali lokalnega okolja obrnejo na nas.

Med letom se je dogajalo mnogo vsega. V okviru mednarodnega projekta CLENA smo gostili strokovne delavce iz Turčije in Srbije, v projektno delo pa smo poleg svojih strokovnih delavcev vključevali tudi uporabnike in uporabnice svojega zavoda. Izkušnje dela, druženja in jezikovnih barier so bile neprecenljive. Pomembno sporočilo sodelovanja in druženja smo podali tudi s ponovno organizacijo mednarodnega likovnega natečaja Naša velika imena Pablo Picasso – igrajmo se umetnost, EKO šola pa nas vedno popelje v sozvočje bivanja z naravo, tokrat z lastno pravljico o škratu, ki bo kmalu ugledala luč sveta tudi kot pravljica za lahko branje v tiskani obliki. Seveda pa ne smemo spregledati tistih manjših, za nas tako zelo pomembnih vsakodnevnih opravil, brez katerih ne gre in so nujno potrebna, pa čeprav včasih tako zelo odveč, in predvsem iskric naših uporabnikov, ki so se prižigale ob raznih veselih dogodkih, izletih in letovanjih.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem tudi vsem zaposlenim v CUDV Dobrna, ki s svojim znanjem, pripravljenostjo, predanostjo in osebno angažiranostjo pomembno sooblikujejo prihodnost naših mladih in starejših uporabnic in uporabnikov, ki so nam zaupani v skrb.

Pa pomahajmo poletju v slovo in se pogumno odpravimo jesenskim dogodivščinam naproti. Tistim resnim in tistim malo manj resnim. Verjamem, da se bo našlo za vsakega nekaj.

Želim vam prijetno branje.

Breda Božnik
direktorica

DEMENCI PRIJAZNA TOČKA

CUDV Dobrna je v ponedeljek, 18. 9. 2023, postala **Demenci prijazna točka**.

DEMENCI PRIJAZNA TOČKA (DPT, ki deluje v okviru Spominčice, Alzheimer Slovenija – Slovenskega združenja za pomoč pri demenci) je točka, ki je namenjena predvsem osebam z demenco in njihovim svojcem, pa tudi vsem drugim v lokalni skupnosti, saj je pomembno, da tudi sosede prepoznajo osebe z demenco in jim pomagajo. Na DPT se lahko obrnejo po informacije, predvsem pa se seznanijo z načini in postopki usmerjanja oseb z demenco, ki se izgubijo in ne najdejo poti domov.

Zaposleni na točki imajo potrebno znanje in informacije o demenci. Vedo, kakšni so prvi znaki in kako jih prepoznati, kako komunicirati z osebami z demenco, kako jim pomagati v primeru, ko se izgubijo in ne vedo, kje so, kdo so in kako najti pot domov. Na DPT osebe z demenco in svojci dobijo informacije glede uporabe različnih storitev v skupnosti (javnega prevoza, dostopa do trgovin, pošte, lekarne, bank, policije, upravne enote ...). Svojci lahko tudi poiščejo informacije o tem, kako preživeti dan z bolnikom in kaj vse lahko osebe z demenco še počnejo. Prav tako jim lahko posredujejo informacije, kam po pomoč in podporo (zdravniki specialisti, urejanje dodatka za pomoč in postrežbo, dnevnega varstva, pomoči na domu ...).

V CUDV Dobrna se zavedamo pomembnosti medgeneracijskega razumevanja in precejšnjega deleža starejše populacije v občini Dobrna v tem trenutku ter trenda staranja tako znotraj CUDV Dobrna kot izven njega, zato je ključno, da nas čim več sodeluje pri skrbi, da starejši ostanejo vključeni v lokalno okolje – v svojem poznanem okolju, še posebej z informacijami ter nudenjem pomoči osebami, ki se srečujejo s to boleznijo.

Breda Božnik, direktorica CUDV Dobrna:

"Z demenco se srečujemo tudi v našem zavodu. Vsi skupaj prepoznavamo pomembnost zgodnjega odkrivanja obolenja in pomena zgodnje zdravniške obravnave ter osveščanja svojcev, kar je bil glavni razlog za odločitev, da CUDV Dobrna postane ena izmed Demenci prijaznih točk v Republiki Sloveniji."

Za vsakodnevni opomnik si lahko sposodimo besede izr. prof. dr. Aleša Kogoja, dr. med., spec. psihiatrije, ustanovitelja, in sicer: »V središču naj bo človek, in ne bolezen. Zato bodimo strpni in prijazni," saj lahko vsak od nas prispeva k ohranitvi in vzdrževanju človeškega dostojanstva posameznikov tudi v obdobju, ko ti tega sami ne zmorejo več. Začenši s posamezniki, združno poskrbimo za demenci prijazno družbo.

Maja Užmah,
socialna delavka

JAZ, ALJAŽ

Ime mi je Aljaž Podjed. Star sem 34 let. Letos sem se preselil v stanovanje na Dobrni. Stanovanje, kjer živim, se imenuje Deteljica 2. Stanovanje je zelo lepo urejeno. V stanovanju nas je 6. Pri vsakodnevnih opravilih nam pomaga zaposleni iz Centra. V sobi sem s svojo punco, ime ji je Ina Košič. Skupaj sva že 10 let. Moj delovni dan se prične tako, da se zjutraj uredim, pojem zajtrk, skuham kavo in čaj. Ko vse pospravimo, preverimo okna, če so zaprta, zaklenemo stanovanje in se odpravimo na avtobusno postajo. Z avtobusom se odpeljemo na delo v VDC Razdelj. Tam sem v službi. Moje delo je zelo raznoliko. Označujem oblačila, režem papir, šivam na odpadni jeans, pomagam na zeliščnem vrtu, smukam zelišča za čaje, etiketiram embalažo za čaje in izdelujem voščilnice. Učim se tudi šivati na šivalni stroj. Naučil se bom izdelovati torbice in okrasne blazine. Po končani službi se z avtobusom vračamo nazaj na Dobrno. V stanovanju nas čaka kosilo. Jaz pripravim solato, Ina pa pripravi mizo. Po kosilu pospravimo kuhinjo, uredimo perilo, gremo na sprehod, po malici pa si skuhamo večerjo. Ko povečerjamo, pospravimo stanovanje, se uredimo in gledamo TV. Z Ino v sobi gledava slike, piševa recepte, poslušava glasbo, pojeva in trenirava ples.

Rad imam svoje življenje!

Aljaž,
uporabnik

ZNANJE O GOZDOVIH

Za trdo delo, učenje in sodelovanje v projektu LEAF – Znanje o gozdovih so uporabniki CUDV Dobrna pod mentorstvom Roberta Klopčiča in Vesne Žerjal prejeli nagrado in priznanje EKO šole. V sklopu podelitve smo se udeležili slavnostne prireditve. Kljub doseženemu cilju slovesno obljublamo, da bomo še naprej spoštovali podpisno »Gozdno listino« ter širili svoje znanje o gozdovih.

Vesna Žerjal,
mentorica

MOJE DOŽIVETJE NA PODELITVI MEDALJ NA SEMINARJU O GOZDOVIH

V torek, 26. 9. 2023, smo se ob pol enajstih dopoldne odpravili iz Razdelja v Ljubljano na seminar o gozdovih. Seminar je trajal tri ure, in sicer od enajstih do dveh popoldan. Šli smo Luka, Miha, Bine in Robi. Zapomnil sem si, da gozdovi v Sloveniji lepo rastejo in da smo lahko ponosni, da smo del tega globalnega sveta. Ta projekt poteka od leta 1996, torej 27 let. V tem projektu sodeluje 63.000 učencev in dijakov, 20.000 otrok in mladostnikov iz 73 različnih držav; izobešenih je bilo 560 zelenih zastav. Na podnebnem teku so pretekli 245 kilometrov, v 38 dneh je bilo pretečenih 7767 kilometrov in 724 etap. Ekipa iz Razdelja je prejela priznanje za prvo mesto.

Luka,
uporabnik

JESENSKO PRAŽNOVANJE V CUDV DOBRNA: BARVITA PALETA AKTIVNOSTI IN VESELJA

V CUDV Dobrna smo se v mesecu oktobru potopili v čarobni svet jeseni. Zaposleni in uporabniki smo združili moči ter ustvarili niz aktivnosti, ki so prinesle radost, ustvarjalnost in toplino barvite jeseni v naš zavod.

Skupine uporabnikov so se pomerile v različnih igrah in nalogah, ki so ne le spodbujale medsebojno sodelovanje, temveč so tudi razvijale spretnosti komunikacije, motorike in poznavanje tega barvitnega letnega časa. Smeh in dobra volja so napolnili naše prostore, kar je le še okrepilo povezanost med nami. Likovno

ustvarjanje je prav tako zasedlo posebno mesto v našem praznovanju. Stanovalci so se izrazili s svojo umetniško domišljijo in ustvarili čudovite izdelke na temo barvitnega jesenskega listja. Prostori našega zavoda so postali pravo malo umetniško gledališče, polno različnih barv in oblik. Posebno pozornost smo namenili tudi spoznavanju jesenskih plodov. Skozi različne delavnice smo odkrivali raznolikost izrazov, načine uporabe, ki jih prinašajo plodovi jeseni. Krepili smo zavedanje o zdravi prehrani in spodbujali stanovalce k uživanju sezonskih sadežev.

Gospa Jesen je postala navdih in osrednji lik za likovno ustvarjanje, kjer smo ustvarjali različne

likovne izdelke. Vsak izdelek je nosil svojo zgodbo, ki je odražala individualnost in izraznost vsakega posameznika. Skupaj smo ustvarili likovne izdelke, ki zdaj krasijo naše prostore in nas spominjajo na čarobnost jeseni. Spoznali smo se s tradicionalno trgatvijo grozdja, ki je značilna za našo štajersko regijo. Uporabniki so se seznanili

s postopkom trgatve, okušali sladki grozdni mošt, prepevali ljudske pesmi in se dotaknili bogate kulturne dediščine našega okolja.

Zaključek našega jesenskega praznovanja je bil poln radosti in veselja. V teh dneh smo ne le praznovali jesen, temveč okrepili povezanost v naši skupnosti. V

CUDV Dobrna verjamemo, da so takšni dogodki korak k ustvarjanju trajnih spominov in gradnji pozitivnega okolja za vse nas.

Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali in prispevali k uspehu našega jesenskega praznovanja!

Simon Krajnc,
individualni habilitator

»PUSTITE MI ZMAGATI, ČE PA ŽE NE MOREM ZMAGATI, NAJ BOM VSAJ POGUMEN V SVOJEM POSKUSU«

To je slovesna zaprisega specialne olimpijade, s katero so se v soboto, 18. 11. 2023, otvorile MATP igre celjsko-koroške regije v Slovenskih Konjicah. Letih smo se v CUDV Dobrna z veseljem udeležili, saj so se naši tekmovalci celo leto pridno pripravljali in urili svoje spretnosti ter veščine.

Program MATP (Motor Activities Training Program) je namenjen tistim osebam, ki zaradi težjih in težkih kombiniranih motenj ne zmorejo sodelovati v športih, ki zahtevajo razumevanje navodil, samostojnost pri izvedbi aktivnosti in poznavanje pravil.

S programom treninga motoričnih aktivnosti MATP celostno vplivamo na posameznika, saj aktivnosti vključujejo vaje za moč, gibljivost, vzdržljivost, ravnotežje in fino motoriko. MATP igre za osebe s posebnimi potrebami niso le tekmovanje, ampak jim omogočajo tudi lažjo vključitev v ožje in širše socialno okolje.

Po pozdravu ravnateljice in plesni točki je sledilo tekmovanje po različnih postajah, kjer je vsak pokazal svoje spretnosti in športni duh.

Ob koncu tekmovanja so se udeležili še skupinske igre s ponjavo in podelitve medalj, kjer so vsi tekmovalci veliki zmagovalci ter prejmejo priznanja in medalje. Zaključili smo z zabavo in plesom, program pa sta popestrila dva nadobudneža s harmoniko. Dan je bil uspešen tako za tekmovalce kot za nas spremljevalce, ki smo jih podpirali in vzpodbujali pri tekmovanju ter se z njimi zabavali ob zaključku.

Kristina Jerina,
delovna terapevtka

Adrijana Podpečan,
fizioterapevtka

MATP IGRE

MATP igre so bile v soboto. Ko smo prišli tja, smo dobili zajtrk, nato pa smo se odpravili v telovadnico, kjer smo se zabavali z igrami na temo slepe miši. Nato smo ob začetku iger zaslišali glasbo – himno, ki je naznanila začetek iger. Nato smo pričeli s tekmovanjem. Srečala sem prijatelje in znance.

Dogodek mi je ostal v lepem spominu.

Nika,
tekmovalka

NE POSTA, LJUBEZEN, PROSIM!

Letos sta bila pust in valentinovo na koledarju povsem skupaj. In ker je vsak razlog za zabavo dober, smo si v CUDV Dobrna naredili pisane norčavosti in ljubezni poln teden. Na pustni petek so nas za uvod obiskali kurenti. Občudovali smo njihove kostume in bili navdušeni nad njihovimi zvonci. Bili so res glasni, zimi se je slabo pisalo. Vrhunec pustnega dogajanja se je zgodil na pustni torek, ko smo si v svoji telovadnici priredili pravi ples v maskah. Naši uporabniki so se skupaj z učitelji spet izkazali z izvirnimi idejami in kvalitetno izdelavo mask. Na plesu smo tako občudovali gazirane pijače, barvice,

pande, angelčke, akvarij, potapljače in ribiča, čajne vrečke, pajke, meduze, Sneguljčico in sedem palčkov, pikapolonice ... Za super glasbo in animacijo so poskrbeli člani hišnega ansambla z delovnim imenom "Jani, Jani bend", za kar se jim še enkrat zahvaljujemo. In ja, seveda smo se sladkali s krofi. S takimi z veliko marmelade.

Pustu menda sledi post. Ampak letos je pustu namesto posta sledilo valentinovo. Ameriški komercialni praznik gor ali dol, če je to praznik, ki slavi ljubezen, smo mi za. V Centru so nas obdarili s slastnimi torticami v obliki srca, za piko na i pa sta poskrbela Anej in Dolores Sitar, ki sta nam pripravila mini valentinov koncert. Uživali smo v zimzelenih melodijah, zraven zapeli in celo zaplesali. Ob dnevu zaljubljenecv smo v avli Centra pripravili tudi mini fotografsko razstavo src iz narave, ki so jih naši zaposleni ujeli v objektiv. Z uporabniki smo izdelali unikatne okvirje in vse skupaj je izpadlo res pristrčno.

Še enkrat se zahvaljujemo vsem nastopajočim in zaposlenim, ki ste pripomogli k temu, da smo se imeli lepo.

Ljubezni še ni konec, kmalu bo gregorjevo. Saj veste, ptički se ženijo, pomlad prihaja.

Menda se je v postnem času modro čemu odreči. Naj to ne bo ljubezen.

Ana Grudnik,
skupinska habilitatorka

PUST VESELIH UST

Drugo leto za pusta si želim biti kavbojski šerif.

Za pusta si želim iti drugo leto v Markovce gledat Severino, ker je odlična pevka.

Za pusta lahko naredimo ocvrte miške ali flancate in krofe s čokolado ali z marmelado.

Za pusta tudi Avstrijci pridejo na Ptuj, in tudi Nemci pridejo na Ptuj.

Za pusta pridejo lahko tudi muzikanti pet v trgovski center, če jih povabijo.

Za pusta se lahko našemiš v policista in vojaka in gasilca, in tudi v čebelico.

Za pusta se lahko tudi našemiš v lik iz filma Krik, ki se mu po angleško reče Scream.

Za pusta lahko dobijo maskare tudi denar, lahko dobijo 10 evrov, 20 evrov, 50 evrov, 100 evrov, 200 evrov, 500 evrov, 1000 evrov.

Za pusta se lahko tudi fant našemi v punco in punca se lahko našemi v fanta, tak je pust.

Za pusta se lahko greš s kolegicami in kolegi zabavat na veselico.

Žan,
uporabnik

SPIS – ENA STVAR MED TEDNOM

Ena stvar med tednom mi je bila najbolj všeč, ko smo bili na Frankolovem na zaključku leta na kosilu. Tam smo plesali, jedli štefani pečenko, dunajske, riž, pire krompir, zelenjavo, solato, kavo smo pili, marelični sok, skutni štrudl smo jedli.

Luka,
uporabnik

ZAKAJ SEM HVALEŽEN?

Hvaležnost pomeni, da si vesel za tisto, kar imaš.

Jaz sem hvaležen, da imam pametno uro, ki mi jo je podarila mama za božič, da lahko hodim na fitnes, da imamo v šoli karaoke, ker rad pojem. Hvaležen sem, da imam Leona in Anjo, s katerima se lahko pogovorim, če me kaj muči, da v Centru skrbijo zame, sploh Leon in Anja, ker se tukaj počutim varnega.

Hvaležen sem tudi, da lahko pokličem domov, da slišim mamo.

Lep pozdrav vam želim,

Danijel,
uporabnik

MOJ PRAZNIČNI DECEMBER

Tudi letos se je decembra veliko dogajalo. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo s sošolci šli gledat lučke v Celje. Ogledali smo si pravljичno deželo. Zelo so mi bile všeč lučke, ki jih bilo res zelo veliko. Največ je bilo okrašenih smrečic. Bilo je tudi veliko stojnic in živa glasba. Zunaj se je že temnilo, mi pa smo, oblečeni in zaviti, da nas ne bi zeblo, uživali. V naši skupini smo v decembru tudi pekli piškote in ustvarjali božične voščilnice. Preden pa nas je Božiček obdaroval, smo poslušali nastop Monike in Leona, ki sta nam v telovadnici zapela in zaigrala.

Božični večer sem preživel doma s svojo družino in imeli smo se zelo lepo.

Luka,
uporabnik

PRAZNIKI

Ko se začne mesec december, se že veselim. Všeč mi je, ker je to malo drugačen mesec. Vse je okrašeno: novoletne jelke, naše učilnice in bivalne enote, cel center, povsod so lučke. Ljudje se takrat več družimo, smo bolj skupaj. V šoli smo letos imeli zabavno lutkovno predstavo o iskanju gumba. Tudi karaoke smo imeli in jaz sem zapel Zima, zima bela. Obiskali so nas Božički na motorjih, ki so bili glasni in zanimivi, predvsem pa prijazni. Tudi naš psiholog Lovro je bil zelo dober Božiček in prinesel nam je darila. Prepoznal sem ga po glasu. Zelo všeč mi je bila božična slavnostna večerja in to, da sva se z Nejo slikala skupaj. Zelo zabavno je bilo, ko smo s prijatelji in zaposlenimi pripravljali posebno presenečenje za našo varuhinjo Vilmo, ki z novim letom odhaja v pokoj. Želim si, da bi bilo tudi drugo leto tako lepo kot letos.

Enej,
uporabnik

CUDV DOBRNA ŽE DRUGO LETO UNICEFOVA VARNA TOČKA

CUDV Dobrna se je mreži Unicefovih varnih točk pridružila v februarju 2023 z osnovnim namenom njenega ustanovitelja – gre za ustvarjanje ozračja večje varnosti za otroke in mladostnike v krajih, kjer primanjkuje prostorov, kamor bi se otroci lahko zatekli po pomoč in se počutili varne, oziroma predstavljajo dodatno možnost oblike pomoči. Bistvo Varnih točk je v prvi vrsti nudenje takojšnje prve pomoči otroku v stiski, nudenje varnega in odprtega prostora, kjer se otrok ali mladostnik lahko umiri in ima priložnost povedati, kaj doživlja. Varne točke prav tako predstavljajo bližnjico do strokovne pomoči, saj v primeru prihoda otroka, za katerega se ugotovi, da potrebuje strokovno pomoč, Varna točka poveže otroka s pristojno institucijo.

Zaenkrat naša Varna točka še ni zabeležila nujenja pomoči, kar lahko optimistično interpretiramo na način, da so se druge oblike podpore v skupnosti izkazale za uspešne pri doseganju otrok in njihovih družin, da so otroci dokaj dobro obveščeni o svojih pravicah in dostopu do storitev, da so se z naraščajočo digitalizacijo pojavile tudi možnosti za dostop do podpore

s pomočjo spletnih orodij in aplikacij, da šolske svetovalne službe učinkovito detektirajo morebitno problematiko itd. Vse naštetu nikakor ne pomeni, da je ali bo potreba po zaščiti kadarkoli prenehala, saj je lahko razlog tudi v tem, da določeni viri podpore niso dovolj prepoznavni in da bi bilo treba še bolj ciljno prilagoditi pristope do zagotavljanja pomoči, vključujoč usmerjeno in nazorno komuniciranje o razpoložljivih storitvah, ter še nadalje vzporedno razvijati in krepiti obstoječe programe. Poudarek pa

je vsekakor na prilagajanju potrebam skupnosti in proaktivnem povezovanju njenih deležnikov, kar posledično lahko pripelje h ključu do zares učinkovite podpore in zagotavljanja pravic ter najpomembnejše, do zagotavljanja dostojanstva otrok in mladostnikov.

CUDV Dobrna bo nadaljevala z aktivnim osveščanjem lokalne skupnosti o delovanju Varne točke na lokaciji Lokovina 13a, 3204 Dobrna v upanju, da se bo zmanjšal strah pred stigmo in posledicami, ki jih lahko prinese iskanje pomoči, in z željo po še tesnejšem sodelovanju v skupnosti in krepitvi zavedanja o pomembnosti storitev, ki jih nudijo Varne točke.

Maja Užmah,
socialna delavka

28. REGIJSKE IGRE CELJSKO-KOROŠKE REGIJE

V okviru Specialne olimpijade Slovenije smo se udeležili tekmovanja 28. Regijskih iger celjsko-koroške regije, ki so potekale na mestnem atletskem stadionu v Ravnah na Koroškem. Naši športniki so z veliko truda dosegli odlične rezultate ter so v naš zavod prinesli ogromno zavidanja vrednih medalj.

Tek na 100 metrov:

Blaž – 3. skupina, srebrna medalja;

Žan – 6. skupina, 5. mesto;

Žiga – 7. skupina, zlata medalja;

Kristijan – 7. skupina, srebrna medalja.

Tek na 400 metrov:

Albin – 1. skupina, srebrna medalja.

Tek na 800 metrov:

Vinko – 1. skupina, zlata medalja;

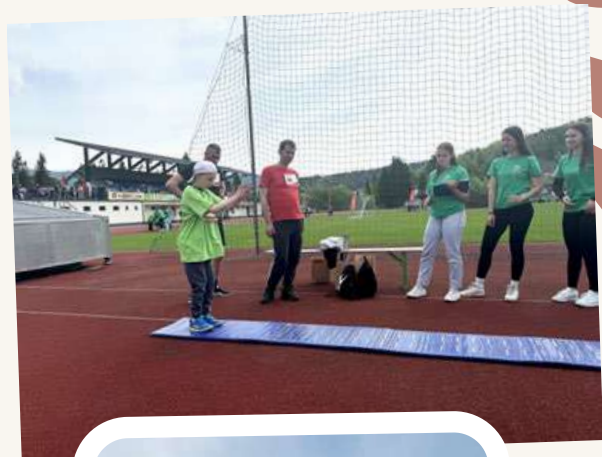
Danijel – 1. skupina, srebrna medalja.

Skok v daljino z mesta:

Tijan – 1. skupina, srebrna medalja.

Iskrene čestitke vsem športnikom ter vsem sodelujočim za izkazan uspeh.

Emanuel Jutriša,
športni pedagog

ERASMUS+ PROJEKT CLENA

CUDV Dobrna je kot organizacija prijaviteljica v lanskem letu prejela potrditev projekta z naslovom CLENA: Raising Climate Change and Sustainable Environmental Awareness for Children with Special Education Needs. Projekt poteka od 1. aprila 2024 do 30. septembra 2025. Izvajajo ga zaposleni, ki so bili pripravljeni sodelovati v projektu skupaj z izbranimi uporabniki.

Sodelujoči partnerici sta organizacija iz Turčije, šola 15. Kolordu Ilkokulu, in Srbije, Šolski center z dijaškim domom Dositej Obradović. Vse tri organizacije delujemo na področju izobraževanja in usposabljanja oseb s posebnimi potrebami, saj je glavni cilj projekta vključiti otroke s posebnimi potrebami v učenje o podnebnih spremembah in trajnostnem okolju.

Partnerstvo prinaša raznolike izkušnje, saj smo vsi iz različnih podnebnih in geografskih območij.

Tematika aktivnosti v Sloveniji je povezana z biodiverzitetjo, recikliranjem in pristopom gozdne pedagogike. Skupaj bomo spodbujali ozaveščenost o pomembnosti ohranjanja narave in postavili temelje za naše skupne poti k trajnostni prihodnosti.

Breda Božnik,
direktorica CUDV Dobrna

ČISTILNA AKCIJA

Čudovit sončen dan je bil kot naročen za našo pomladno čistilno akcijo, ki je potekala v okviru projekta CLENA. S skupnimi močmi čistimo in urejamo okolico svojega zavoda, ki se počasi prebuja iz zimskega spanja, in prispevamo k urejenemu in prijetnemu okolju, v katerem delamo, se učimo in živimo. Dragi sodelavci in uporabniki, vaša predanost in energija sta ključni pri soustvarjanju boljšega okolja, v katerem živimo. Hvala, ker ste se odzvali našemu klicu k akciji in pokazali, kako pomembno je skrbeti za svoje okolje. Nadaljnje sodelovanje in prizadevanje za čisto in zdravo okolje sta ključni za našo skupnost.

Naj bo naše delo navdih za nadaljnje korake in spremembe. Skupaj zmoremo več!

Simon Krajnc,

član projektnega tima CLENA

DELAVNICA IZDELAVE RECIKLIRANEGA PAPIRJA V OKVIRU PROJEKTA CLENA

Utrinki iz delavnice izdelave recikliranega papirja v okviru projekta CLENA. Naši uporabniki skupaj z učenci OŠ Dobrna spoznavajo postopke izdelave recikliranega papirja. Skupaj združujemo izkustveno učenje s prijetnim druženjem, spoznavamo pomen recikliranja in ustvarjanja nečesa novega iz odpadnih materialov. Hvala vsem udeležencem za navdihujočo izkušnjo in pozitivno energijo!

Simon Krajnc,

član projektnega tima CLENA

PRILAGOJENA VISOKA GREDA NA KOLESIH

Visoke grede so zadnja leta med vrtničkarji postale prava modna uspešnica. Tudi zaradi njih se vedno več ljudi odloča za vrtnarjenje, čeravno so imeli prej pomisleke. Ta pristop ne omogoča le enostavnega vrtnarjenja, temveč odpira tudi vrata za inkluzivnost in povezanost med ljudmi z različnimi sposobnostmi.

V našem centru smo želeli iti še korak dlje in izdelati prilagojeno visoko gredo, ki bo dostopna vsem uporabnikom. Ponosno lahko povemo, da nam je uspelo. V naši lesni delavnici so prisluhnili našim željam in potrebam in izdelali gredo, ki je primerne višine in dimenzije, da omogoča enostaven dostop in mobilnost pri izvajanju aktivnosti tako hodečim kot tudi uporabnikom na invalidskih vozičkih. Greda je posebna tudi zato, ker je na kolesih in omogoča gibanje in delo na prostem ali v bivalnih prostorih brez ovir.

Delo na dvignjeni gredi je lahko terapevtsko in sproščujoče, pomaga zmanjšati stres in tesnobo ter spodbuja telesno aktivnost. Aktivnosti, ki jih izvajamo na dvignjeni gredi, so priložnost za učenje številnih spretnosti, vključno z motoričnimi, kognitivnimi in socialnimi veščinami. Vsak napredek, pa naj bo še tako majhen, spodbujamo, kar pripomore k dvigu samozavesti in motivacije naših uporabnikov.

Uspešno smo izpeljali svojo prvo zasaditev raznovrstne zelenjave, kot sta češnjev paradižnik in solata, sadja, kot so jagode, ter zelišč, kot so bazilika, meta ter limonska trava, in seveda nismo pozabili na rožice. Za piko na i smo dodali lesene tablice z oznakami, ki so bile prav tako izdelane v naši lesni delavnici in omogočajo uporabnikom, da prepoznajo rastline, se učijo o različnih vrstah

rastlin in njihovih lastnostih.

Sedaj samo še zalivamo, občudujemo in smo v pričakovanju svojih letošnjih pridelkov.

Aleksandra Kvržić,

članica projektnega tima CLENA

IZLET V JAMO LEDENICA V OKVIRU PROJEKTA CLENA

Vzgoja o podnebnih spremembah in trajnostnem okolju za učence z intelektualnimi ovirami predstavlja pomembno področje, ki zahteva celostno obravnavo. Pri tem je ključnega pomena ustvarjanje prilagojenih pedagoških pristopov, ki so namenjeni specifičnim potrebam posameznih otrok. Pomembno je razvijati razumevanje o vzrokih in posledicah podnebnih sprememb ter promovirati ukrepe za ohranjanje okolja, ki so usmerjeni h kognitivnim, senzoričnim in komunikacijskim potrebam učencev z intelektualnimi ovirami. S tem se vzpostavi temelj za njihovo vključevanje v trajnostne prakse ter oblikovanje trajnostnega življenjskega sloga, kar bo koristilo njim samim ter celotni družbi.

V okviru projekta CLENA smo se odpravili proti jami Ledenica. Jama Ledenica, domačini ji pravijo tudi Bierkeller, je naravni hladilnik iz predprejšnjega stoletja. Artefakt davne preteklosti nas opominja na možnosti trajne uporabe naravnih virov. Hlajenje brez uporabe elektrike je bil namen delno umetno oblikovane jame, izdolbene sredi 19.

stoletja. Vanjo so v zimskih mesecih shranjevali led iz bližnjih ribnikov, ki so ga uporabljali za hlajenje piva iz bližnje pivovarne. Led se je v sezoni ohranil vse do konca poletja. Koncept hlajenja – termične regulacije brez uporabe energentov – nas opominja na energetske samozadostnost in trajnost brez ogljičnega odtisa, kar so več kot odlično zasnovali, obvladovali in uporabljali že leta 1851! S skupino učencev smo se odpravili peš iz zavoda proti jami. Med izletom so učenci doživeli široko paleto senzoričnih in izkustvenih aktivnosti, ki so bile prilagojene njihovim sposobnostim in interesom. Program izleta je vključeval različne dejavnosti, kot so dotikanje različnih naravnih formacij, tekstur, poslušanje zvokov kapljanja vode, opazovanje barv in oblik v jami in zunaj nje, zaznavanje temperatur ter učenje o okolju in naravi skozi preproste interaktivne igre in dejavnosti. Spremljevalci so uporabljali pristop, ki je spodbujal aktivno udeležbo in sodelovanje učencev ter jim omogočal, da čim bolj izkoristijo izkušnjo.

Poseben poudarek je bil na ustvarjanju pozitivnega in spodbudnega okolja, kjer so se učenci počutili varne in sprejete. Projekt CLENA je skozi izlet spodbujal radovednost, raziskovalni duh in socialno interakcijo med učenci, kar je pripomoglo k njihovemu osebnostnemu in socialnemu razvoju. Otroci so se naučili preprostih načinov, kako lahko prispevajo k ohranjanju okolja, kar je pomembno za njihovo vključenost v skupnost in oblikovanje trajnih sprememb v njihovem življenjskem slogu.

Celoten izlet je bil zasnovan tako, da je bil za učence prijeten, zabaven in poučen, obenem pa je spodbujal njihov celostni razvoj ter prispeval k oblikovanju pozitivnih izkušenj in spominov.

Simon Krajnc,
član projektnega tima CLENA

EKO KEGLJI

Veseli smo se ustvarjanja in ekološko ozaveščenost smo združili v enostaven projekt – izdelali smo eko keglje za igro iz plastenk. Ta zabavna dejavnost ne le reciklira uporabljene in odpadne plastenke, temveč tudi spodbuja kreativnost in zabavo. Pri izdelavi smo se posvetili štirim korakom:

1. korak: za začetek smo zbirali prazne plastenke, ki bi jih sicer odvrgli v koš za odpadke.

Pripravili smo tudi različne barvne papirje za okrasitev kegljev, lepilni trak, škarje in fižol za obtežitev kegljev.

2. korak: plastenke smo očistili in jih pustili, da se posušijo. Vse plastenke smo napolnili

s polnilom (fižolom) ter jim s tem zagotovili stabilnost.

3. korak: tukaj smo se prepustili kreativnosti. Uporabili smo barve, oči in usta. Tako smo

upodobili kegelj, ki je vesel, pa takšnega, ki je prestrašen, presenečen in smešen.

4. korak: naši eko keglji so bili pripravljeni in čas je bil za igro! Postavili smo jih na

razdaljo ter tekmovali v podiranju kegljev.

Izdelava eko kegljev iz plastenk je odličen način za recikliranje in ustvarjanje lastne zabave.

To ni le zabaven projekt, ampak tudi odličen način za spodbujanje trajnostnega

razmišljanja in zmanjšanje odpadkov. Mi smo se zelo zabavali!

Klara Božnik,
članica projektnega tima CLENA

ZABAVNA VODNA IGRA: LOVLJENJE PLASTIČNIH ZAMAŠKOV IN RECIKLIRANJE ZA IGRO

V projektu Erasmus+ CLENA razmišljamo in se učimo o trajnosti na vsakem koraku. Tako se je z namenom spodbujanja trajnosti med zabavo pojavila ideja za vodno igro, ki ne samo zabava, ampak tudi poučuje o pomembnosti recikliranja. Ta inovativna igra vključuje lov plastičnih zamaškov iz posode z vodo in njihovo recikliranje za nadaljnjo igro. Poglejmo podrobnosti o tem, kako igrati igro, in o koristih, ki jih prinaša.

Potrebni materiali:

- velika posoda, napolnjena z vodo,
- plastični zamaški,
- ribolovna mreža ali podobno orodje za lovljenje.

Najprej smo napolnili veliko posodo z vodo ter plastične zamaške potopili vanjo. Nato smo se lotili lovljenja zamaškov. Igralci smo s pomočjo mreže, zajemalke in rok lovili zamaške. Korist te igre je okoljska osveščenost, saj z igranjem udeleženci postanejo bolj osveščeni o razširjenosti plastičnih odpadkov in pomembnosti recikliranja za zmanjšanje okoljskega vpliva. Otroci in odrasli lahko aktivno sodelujejo pri zbiranju zamaškov, kar recikliranje naredi oprijemljivo in privlačno. Igra spodbuja sodelovanje, saj igralci skupaj delajo, da zberejo čim več zamaškov, kar spodbuja tudi socialno interakcijo. S pomočjo igre se igralci učijo o konceptu recikliranja in njegovi vlogi pri ohranjanju naravnih virov ter zaščiti planeta za prihodnje generacije.

Vodna igra lovljenja plastičnih zamaškov in recikliranja ponuja zabavno in poučno izkušnjo za ljudi vseh starosti. Z združevanjem zabave

s trajnostjo ta igra spodbuja posameznike, da ponovno premislijo svoj odnos do plastičnih odpadkov in sprejmejo proaktivne korake k čistejši in bolj zeleni prihodnosti, zato zberite svoje prijatelje in družino, potopite se v vodo in začnite loviti te zamaške za igro, ki je tako zabavna kot tudi prijazna do okolja!

Klara Božnik,

članica projektnega tima CLENA

ZBIRALNA AKCIJA STAREGA PAPIRJA

Zbiranje starega papirja ima v Sloveniji med vsemi odpadki najdaljšo tradicijo. Letos smo tudi sami zbrali pogum in v okviru projekta Erasmus+ CLENA organizirali svojo zbiralno akcijo starega papirja, ki je trajala od začetka aprila do začetka maja. Veseli nas, da je bila akcija zelo lepo sprejeta

Radi bi izkoristili priložnost in se zahvalili vsem, ki ste prispevali k naši zbiralni akciji starega papirja. Vaša podpora je zelo cenjena. Skupaj z vašo pomočjo in zbranim prispevkom od zbiralne akcije bo naša knjižnica postala bogatejša za knjige, ki imajo ekološko vsebino.

ne samo v našem Centru med zaposlenimi, uporabniki in njihovimi svojci, temveč tudi v lokalnem okolju. To je pokazatelj, da v dobrih dejanjih ni razlik in da lahko vsakdo pripomore k ohranjanju okolja.

V sklopu projekta CLENA se učimo, da z zbiranjem in recikliranjem papirja ohranjamo naše gozdove, varčujemo z energijo in skrbimo za čisto okolje in zrak. Drevesa so mnogo več kot material za papir. So pljuča našega planeta in vsega živega.

Veseli smo, da so se zbiralni akciji pridružili tudi Občina Dobrna, Terme Dobrna in Petrol Dobrna. Iskreno se jim zahvaljujemo za podporo in za skupno sodelovanje. Ne pravijo zaman, da je v slogi moč.

Aleksandra Kvržič,

članica projektnega tima CLENA

SLOVENSKA LIPA

V okviru projekta Erasmus+ CLENA – Raising Climate Change and Sustainable Environmental Awareness for Children with Special Education Needs je projektni tim v preteklih tednih sprejel odločitev, da nabavimo lipo.

Skupaj z učenci smo obiskali pravljico drevesnico. Navdušeni smo bili nad izobiljem zelenja in cvetja. Za naše učence ta dogodek ne predstavlja le nakupa rastline, temveč izkušnjo, ki nas bogati z znanjem o pomenu trajnostnega ravnanja z okoljem in ohranjanja narave ter s spoznavanjem raznolikosti botaničnega sveta. Ogledali smo si pestrost rastlinskih vrst okrasnega in sadnega drevja v bogati zbirki drevesnice, še posebej nas je očarala lipa, ki jo poznamo iz bogate bere slovenskega ljudskega pripovedništva. Slovenska lipa je simbol naše kulture, tradicije in narodne pripadnosti. Njeni dišeči cvetovi, značilna podoba in mogočnost krasijo naše ulice, trge in številna dvorišča. Obenem pa je tudi pomembna za naše čebele in zdravje ljudi, saj iz nektarja njenih cvetov proizvajajo

dragocen lipov med. S tem ko smo se odločili za nabavo lipe, smo izrazili tudi spoštovanje do naše dediščine in skrb za našo naravo. Hvaležni smo vsem, ki ste omogočili to nepozabno doživetje, ter se veselimo nadaljnjega raziskovanja in skrbi za naše čudovito okolje na zeleni Dobrni.

Maja smo s svojimi projektnimi partnerji iz Srbije in Turčije izvedli zasaditev drevesa in tako simbolno zaključili prvo projektno aktivnost, ki poteka na Dobrni. Skupaj smo dodali svoj delček v mozaik trajnostnega razvoja in ekološke osveščenosti.

Nakup lipe je financiran s sredstvi projekta Erasmus+ CLENA.

Simon Krajnc,
član projektnega tima CLENA

AKTIVNOSTI OB DNEVU VODA

Kot del aktivnosti projekta Erasmus+ CLENA in ob dnevu voda izvajamo praktične izobraževalne eksperimente za učence svoje ustanove. Osredotočamo se na raziskovanje skrivnosti vode. Prvi eksperiment vključuje vodo in poper. Poprašimo površino vode in opazujemo, kaj se zgodi, ko se površine dotaknemo z detergentom. Učenci so navdušeni, ko opazujejo, kako se poper umakne z mesta na gladini, kjer dodamo detergent. Ta preprost eksperiment ponuja vpogled v površinsko napetost vode in razkriva osnove delovanja detergentov. Detergenti vplivajo na kemično sestavo vode v taki meri, da spremenijo površinsko napetost, kar opazimo v spremembi gibanja delčkov popra na površini vode.

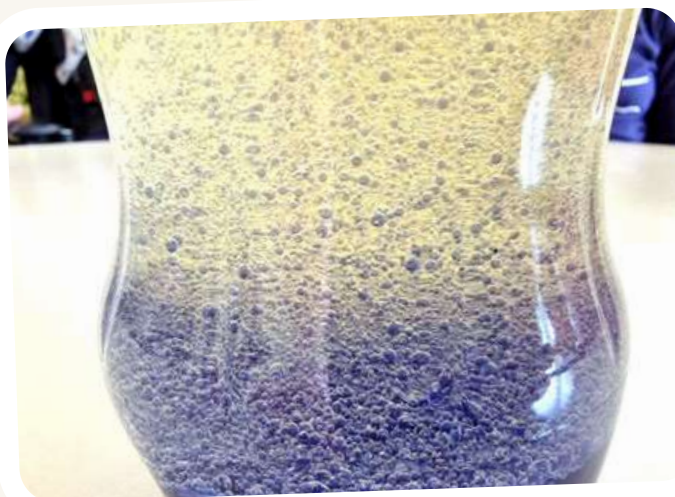
Drugi eksperiment vključuje olje in vodo. Dodamo olje in razpršeno tableto v barvno vodo ter opazujemo, kaj se zgodi. Učenci so presenečeni, ko vidijo, kako se olje loči od vode in tvori plasti, živa reakcija jih fascinira. Razumevanje mešanja olja in vode ter učinki razpršene tablete zagotavljajo dodaten vpogled v lastnosti teh snovi in njihovo interakcijo.

Med gledanjem videoposnetka, ki prikazuje delovanje čistilne naprave odpadnih voda, učenci opazujejo celoten proces čiščenja odpadnih voda in se učijo o pomembnosti ter delovanju čistilnih naprav v našem okolju.

S praktičnimi eksperimenti in opazovanjem učenci razvijajo sposobnosti skupinskega dela, komunikacije in sodelovanja. Naučijo se pomembnosti in vrednosti sodelovanja ter spoštovanja mnenj in idej drugih.

Skupno pridobljene izkušnje s praktičnimi eksperimenti in opazovanjem znotraj projekta Erasmus+ CLENA obogatijo učni proces in omogočajo učencem, da postanejo bolj informirani, radovedni in samozavestni ter pripravljeni na raziskovanje in razumevanje kompleksnosti sveta okoli sebe.

Simon Krajnc,
član projektnega tima CLENA

PROMETNA VARNOST V CUDV DOBRNA

Za uporabnike naših storitev so znanja s področja prometne varnosti pomembna ob vsakodnevnem vključevanju v družbo, pri športnih aktivnostih, vključevanju v VDC, odhodih domov, na šolskih izletih ipd.

Ob začetku šolskega leta smo na dan prometne varnosti odigrali kar nekaj partij zdaj že tradicionalnega "prometnega človeka, ne jezi se", se nasmejali, razgibali in ogreli. Ponovili smo osnove gibanja na cesti in se opomnili, da ob dogodivščinah, ki nas čakajo v novem šolskem letu, na cesti nikoli nismo sami.

V prvih skoraj že pomladnih dneh pa smo skupaj z Luko pripravili načrt za uresničitev njegove želje po samostojnih odhodih domov v Celje. Preverili smo možnosti uporabe javnega potniškega prometa in ocenili nevarnosti poti, ki vodijo do Lukovega doma. Luka je na poti izkazal dobro prometno osveščenost, se vedel varno ter tudi vljudno do ostalih udeležencev v prometu. Tako sedaj že nekaj mesecev Luka potuje v Celje samostojno, kar mu veliko pomeni.

Ravno tako smo skupaj z Danijelom pripravili načrt poti, ki so zanj najbolj varne pri samostojnih odhodih po nakupih in na obiske prijateljev na Dobrni.

Pri skupini samozagovorništva pa so Žan, Luka, Enej, Neja, Žiga in Klemen s pomočjo praktičnih nalog osvežili znanje o udeležbi na cesti in varnih sprehodih v okolici zavoda.

Katja Prevoršek,
skupinska habilitatorka

18. DM TEK

25. 5. 2024 smo se v parku Tivoli udeležili težko pričakovanega 18. DM teka. Svojo kondicijsko pripravljenost so naši športniki potrdili na petkilometrskem teku, ki so ga brez težav zmogli. Tudi naš najmlajši udeleženec DM teka je svojo kondicijsko pripravljenost z nasmeškom na obrazu dokazal na slavnostnem Oskarjevem teku, ki ga je z lahkoto osvojil.

Emanuel Jutriša,
športni pedagog

S KNJIGO V USTVARJALNI SVET

Bo že držalo, da tako kot sončni vzhod prebuja naravo, branje knjig razsvetljuje glavo (mongolski pregovor). V skupini PP II B smo v letu 2023/24 knjige izbirali premišljeno in načrtovano, saj smo si želeli, da nas vsebine popeljejo po skrivnih poteh usvajanja novih pomenov besed, daljšanja splošno usmerjene pozornosti, ogledovanja čudovitih ilustracij, interdisciplinarnega povezovanja in še bi lahko naštevali. Vsaka izbrana knjiga je predstavljala temo, ki se je navezovala na vsebine letnega delovnega načrta predmeta splošna poučenost. Različne tematike smo tako povezali s cilji področja likovne vzgoje, kjer smo z veliko mero dobre volje in vztrajnosti ustvarili mojstrovine, ki krasijo likovne mape, na katere smo zelo ponosni.

V novo šolsko leto nas je septembra popeljala poskakujoča Rdeča žoga (Matthias Karl). Učenci so imeli možnost spoznati rdečo tempera barvo, ki so jo s čopičem nanašali na večjo površino. Seznani so se tudi s kombinirano tehniko risanja z alkoholnim flomastrom in slikanjem s tušem. Tako so učenci poslikali lik osebe – sebe (slikanje znotraj omejenega prostora).

V mesecu oktobru smo se družno odpravili na Lov na medveda (Michael Rosen) ter povezovali različne zloge z gibanjem po naravnem terenu. S pomočjo tehnike odtiskovanja smo ustvarili abstraktne slike.

November bi skoraj zamenjali z aprilom, saj nam je postregel s pestro paletto različnih vremenskih pojavov. S pomočjo knjige Kakšno je vreme in nekaj domišljije smo ustvarili sončno vreme, deževno vreme, padanje snežink, delno oblačno vreme in nevihto.

Koledarsko leto smo zaključili mirno in radostno, predvsem pa polni prazničnih vtisov s krašenja svoje učilnice. Knjigi Oblike (Xavier Deneux) in Moje barve (Nathalie Choux) sta nam omogočili, da smo se poigrali z osnovnimi in komplementarnimi barvami. Ugotovili smo, da lahko s poznavanjem barv in oblik popestrimo vizualno podobo svojega dnevnega prostora.

Poznavanje delov obraza in telesa ter skrb za zdravje in varnost sta naši prioriteti. Ugotovili smo, da se včasih kljub trudu, ki ga vlagamo v zdrav način življenja, pripeti, da je treba obiskati zdravnika. V knjigi Zdravnik Mali in njegove živali (Uli Geissler) nas je srčen zdravnik prijazno

povabil v ordinacijo. Preveril je, če so naša ušesa, grlo (usta) in oči zdravi, mi pa smo pred tem poskrbeli, da smo dobro spoznali dele obraza. Tako je bil ves strah hitro odveč.

V hladnih zimskih temperaturah so obvezna oprema tudi rokavice. Da nas ne bi zeblo, nas je v mesecu februarju ruska ljudska pravljica Rokavička spodbudila k »pletanju« velikih rokavic. Tako smo urili svoje finomotorične spretnosti.

S pomočjo knjige Uganke o poklicih (Zvezdana Mlakar) smo natančneje spoznali poklic hišnika, medicinske sestre in perice, s pomočjo trganke in lepljenke pa smo ustvarili fizično podobo vsakega izmed njih.

V sončne aprilske in majske dni nas je popeljala knjiga Hiška, majhna kot miška (Julia Donaldson), v kateri stara ženička v svoj dom povabi kokoš, kozo, pujsa in kravo. Učenci so tako spoznavali domače živali in soustvarjali maske. Ker pa prebujajoče se pomladi, buhtečih travnikov in pisanih metuljev nismo mogli spregledati, smo veliko časa namenili spoznavanju nove likovne tehnike, pri kateri smo se učili uporabljati pincete in pipete. Nastali so pisani metulji, ki smo jih umestili na cvetoče travnate površine.

Leto se je hitro obrnilo naokoli in kmalu bo čas, da si privoščimo zaslužene počitnice. Medtem pa ne bomo pozabili, da je v knjigah zbran večji zaklad kot v piratski votlini na Otoku zakladov (Walt Disney).

Monika Kumer,
skupinska habilitatorka

PESTRO IN ZABAVNO V PP II A

Pri nas je vedno pestro. Naši učenci Helena, Amina, Maks in Anže so se znova veliko naučili, veselili, motorično razvijali in ustvarjali.

Še posebej nam je v spominu ostalo letovanje v Termah Čatež v mesecu novembru, kjer se je Maks naučil plavati. Tudi ostali trije učenci so se odlično počutili, saj so se sproščali na vodnih mehurčkih in okušali odlično hotelsko hrano.

Anže se je uril v vožnji s trikolesnikom, poleg tega je užival v senzornih dražljajih z drobnim materialom.

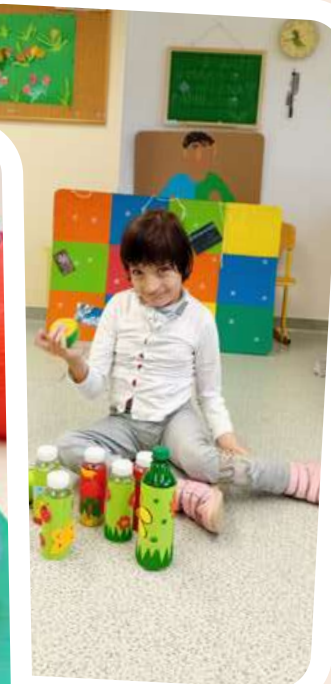
V tem letu nas je razveselila tudi deklica Helena, ki je motorično napredovala in samostojno shodila. Zato da utrjuje svoje korake, vsak dan z vso skupino hodimo na sprehode. V naravi še posebej uživa Amina, ki nabira cvetlice.

Poleg učnega programa se ob dopoldnevih posladkamo z izvrstnimi palačinkami, ki si jih učenci s pomočjo učiteljic pripravijo sami.

Nenazadnje pa nam je pri srcu kultura, radi poslušamo pravljice, pojemo pesmice in likovno ustvarjamo, med drugim sodelujemo v projektu Naša velika imena: Picasso.

Skratka, ni manjkalo raznoraznih dejavnosti, predvsem zabavnih.

Urška Fijačko,
skupinska habilitatorka

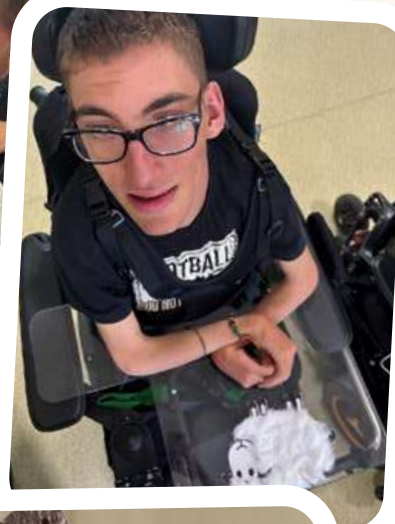
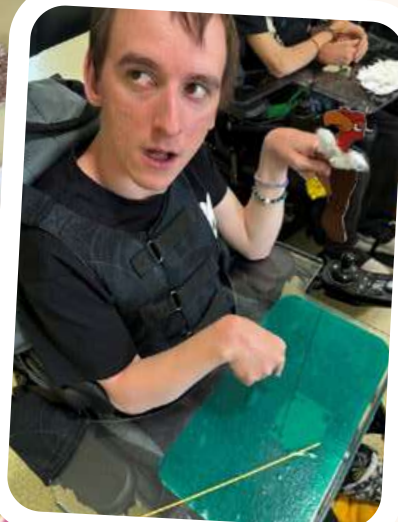
BRANJE NE POZNA MEJA

V skupini UŽD B smo nekaj ponedeljkovih dopoldnevov namenili sodelovanju v projektu Branje ne pozna meja. Prebirali smo različne knjige, se o prebranem pogovarjali in aktualizirali prebrano. Na našem zadnjem srečanju, ki je potekalo v okviru projekta Branje ne pozna meja, smo prebirali hrvaške basni. Učenci so si izbrali basen Ježeva kučica avtorja Branka Čopića. Basen Ježeva kučica otroke uči o ljubezni in pomembnosti doma.

Učenci v skupini so z zanimanjem poslušali omenjeno zgodbo, ki smo si jo zaradi lažjega razumevanja prevedli v svoj materni jezik. Učenci so na koncu zgodbe spoznali, kako pomembna sta dom in domače zavetje. Prebrano basen so povezali s pregovorom »Povsod je lepo, a doma je najlepše«. Na pobudo učencev smo izdelali tudi živalske lutke na palčkah, ki jih bomo lahko uporabili tudi pri kakšni drugi zgodbi. Za izdelavo živali (lutk) smo uporabili različne odpadne materiale. Na ta način smo povezali projekt Branje ne pozna meja s projektom EKO Šole.

Pri projektu Branje ne pozna meja so sodelovali učenci Nika Komplet, Aljaž Petru, Neja Šaloven, Enej Kovačič, Iza Tomažič, Luka Šoster in Mujo Omerović.

Urška Perko,
individualna habilitatorka

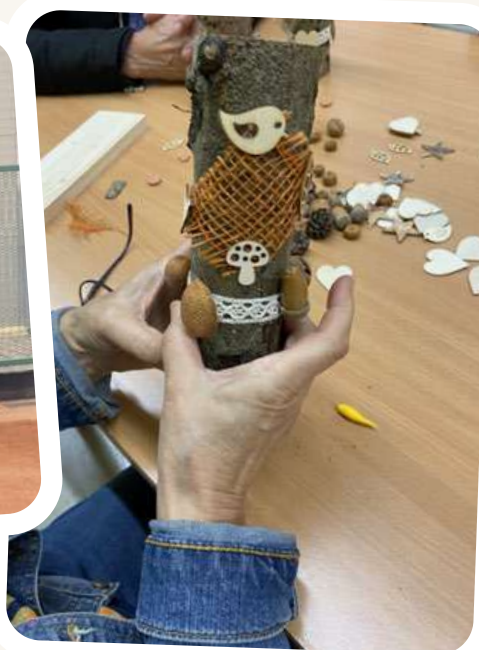
ZAHVALA

Letos poleti se je poslovil dedek naše učenke Jelke Šega. Družina je zbrana sredstva namenila letovanju Jelkine skupine. Letovanje se bo izvedlo pomladi leta 2025. Družini se za donacijo iskreno zahvaljujemo.

DRUŽABNA SKUPINA ZA STARŠE

V mesecu septembru 2022 smo v CUDV Dobrna vzpostavili družabno skupino za starše. Naši glavni vodili sta bili razviti sproščen odnos s starši in skrbniki naših uporabnikov ter nuditi oporo ob stiskah, ki jih marsikdo občuti ob vključevanju svojih otrok, in oporo tistim staršem, ki so morda po večletnem spopadanju z drugačnostjo svojega otroka in obremenitvami, ki jih takšno življenje prinese, izgoreli. Skupina pa je bila namenjena tudi tistim med njimi, ki so pripravljeni svoje izkušnje, občutke deliti z ostalimi in s tem prispevati v skupno za dobro vseh s

svojim znanjem, srčnostjo, dobro voljo. Cilji naše skupine so sproščanje, povezovanje, razbremenitev in skrb za zdravje.

Do sedaj smo organizirali pohod do domačije Lamperček, jogo in kosanje piknik v enoti Razdelj, delavnico oblikovanja gline v enoti Vojnik, izobraževanje na temo temeljnih postopkov oživljanja, pohod okoli Šaleških jezer, predavanje dr. Dajčmanove o spremljanju duševnih motenj in terapije, balinanje v prostorih balinišča Velenje, ogled Velenjskega gradu, lesno delavnico v prostorih enote Razdelj, srečanje z doc. Tinetom Kovačičem, ki je izvedel delavnico terapevtskih vaj za

hrbtenico, zaključno srečanje v mesecu decembru in delavnico oblikovanja gline v prostor VDC Vojnika pod vodstvom Ditke Memon in Silovita Lavtižarja.

Formirala se je skupinica staršev, ki se z veseljem udeležuje naših srečanj. Želimo si, da bi iz skupinice zrasla skupina in da bi skupaj še naprej sledili svojim ciljem.

Nina Holešek, Natalija Pesjak,
izvajalki

MOJE ŽIVLJENJE V SONČNICI

V Sončnici se imam bolje kot v zavodu. Pomagam pomivati posodo. Pometam in umivam po tleh. Pomagam kuhati kosilo, večerjo. Pomivam in brišem kopalnice. Odnášam smeti, sortiram perilo, zlagam brisače, zalivam rože, urejam vrt, grede, vozim iz zavoda gnojilo za grede, grabim listje, pobiram veje, pometam hodnik, predprostor, rad igram pikado, karte, človek ne jezi se, monopoli. Igram tudi gokarte 2011 in jih v štirih krogih prehitim in sem na vrhu. Moja štartna številka 8 zmaga.

Luka,
uporabnik

EKOŠOLA

– ZNANJE O GOZDOVIH

V skladu z Gozdno listino smo tudi letos v VDC Razdelj izvedli več projektov v okviru EKOŠOLE – ZNANJE O GOZDOVIH – LEAF. Letos so bili naša osrednja tema gozdni miti. Tako smo napisali pravljico o škratu z naslovom Nikoli ni prepozno. Pravljico smo nato skupaj s projektno skupino prevedli v lahko branje. Za lažjo predstavo o tem, kje škratje živijo, smo obiskali Škratovo učno pot na Rogli. Pot nas je vodila skozi čudovit gozd, kjer smo spoznali tudi gozdne živali, ki živijo na območju Pohorja. Gozd smo si ogledali tudi s ptičje perspektive in se sprehodili med krošnjami. Če smo srečali čisto pravega škrate – to je pa SKRIVNOSSSST!

Vesna Žerjal,
mentorica

STAREC IN ŠTORKLJA – POUČNA FILMSKA IZKUŠNJA

Kot učitelj vedno iščem načine, kako bi učencem ponudil ne le znanje, temveč tudi življenjske izkušnje, ki bodo oblikovale njihovo razumevanje sveta. Nedavno smo se z razredom podali na čustveno bogato popotovanje skozi ogled filma *Starec in štorclja*. K filmu me je tematsko pritegnilo zanimanje učenca Aljaža, ki ima štorclje še posebej rad. Ker film ni v prostem dostopu, sem se obrnil na produkcijsko hišo, ki nam je omogočila ogled filma, ki je nastal kot projekt v sodelovanju treh dežel – Slovenije, Hrvaške in italijanske regije FVG.

Gre za zgodbo, ki na ganljiv način prikazuje moč prijateljstva, soočanja z izgubo in sprejemanja sprememb v življenju. Ker je bil film močno čustveno obarvan in poln pomembnih sporočil, je bil popoln za diskusijo z mladimi, ki se šele začenjajo zavedati kompleksnosti življenja.

Preden smo si ogledali film, sem učencem predstavil osnovno zgodbo. Poudaril sem, da bomo skupaj doživeli zgodbo, ki nas bo

popeljala skozi različna čustvena stanja – od žalosti in osamljenosti do veselja in upanja.

Med ogledom sem opazil, kako močno je film pritegnil pozornost učencev. V razredu je vladala popolna tišina, ko so spremljali starega moža, ki po smrti svoje žene išče nov smisel v življenju.

V središču zgodbe je starec, ki se po smrti svoje žene znajde v obdobju osamljenosti in brezcilnosti. Njegova zgodba je prežeta s tišino, ki simbolizira

izgubo in praznino v njegovem življenju, vendar pa se dinamika zgodbe spremeni, ko v njegovo življenje vstopi štorclja – simbol modrosti, pomladi in novih začetkov. Ta nenavadni prijatelj postopoma prebudi v starcu občutek za življenje in ponovno povezanost z naravo in svetom okoli njega.

Štorclja kot lik ni le preprost ptič, temveč predstavlja globljo simboliko. V mnogih kulturah so štorclje povezane z rojstvom in novim

življenjem, v kontekstu filma pa štoklja staremu moškemu prinaša ponovno rojstvo njegovega življenjskega smisla. Njegovo srečanje s štokljo, ki postane njegov sopotnik in simbol modrosti, jih je ganilo. Film je na preprost, a zelo močan način prikazal, kako lahko tudi v najtežjih trenutkih najdemo upanje in tolažbo, če smo odprti za nova doživetja in prijateljstva.

Po koncu filma smo se z učenci pogovorili o tem, kar smo videli. Pogovor nas je vodil tudi v razpravo o spremembah, ki so neizogiben del življenja, in o tem, kako jih sprejeti. Učenci so spoznali, da so tudi boleči trenutki del našega življenja, a hkrati priložnost za rast in nove začetke.

Ogled filma *Starec in štoklja* je bil več kot le šolska naloga; bil je izkušnja, ki je povezala učence in jih spodbudila k razmišljanju o globljih življenjskih vprašanjih. Kot učitelj sem bil ponosen, da sem bil del tega procesa, kjer so učenci pokazali neverjetno zrelost v razumevanju tem, ki jih film obravnava. Verjamem, da smo s to izkušnjo ne le bogatili svojo šolsko snov, temveč tudi pripravili učence na izzive, ki jih bo prineslo življenje.

Film *Starec in štoklja* je več kot le preprosta zgodba o starosti in prijateljstvu; je premišljeno ustvarjeno delo, ki se dotika univerzalnih tem, kot so izguba, obnavljanje življenjske energije in sprejemanje sprememb. Režiser filma je želel prikazati, kako se lahko tudi v poznih letih življenja pojavijo nove priložnosti za osebno rast in kako lahko nepričakovani odnosi prinesejo svežo perspektivo. Film je bil posnet z mislijo na preprostost in minimalizem, kar dodatno poudarja čustveno težo zgodbe. Vizualno je film bogat z naravnimi podobami – od prelepih sončnih zahodov do umirjenih, tihih prizorov narave, ki odražajo notranje stanje glavnega junaka. Barvna paleta filma se postopoma spreminja – od temnejših, hladnejših tonov na začetku, ko je starec v fazi žalovanja, do toplejših, svetlejših odtenkov, ko začne sprejemati svojo novo resničnost in prijateljstvo s štokljo.

Glasba v filmu je bila skrbno izbrana, da podpira čustveni ton zgodbe. Nežni klavirski toni in subtilni zvočni efekti narave ustvarjajo atmosfersko podlago, ki gledalca povleče v notranji svet glavnega lika. Zvoki štokljinega kriljenja in naravnega okolja prinašajo občutek miru in ponovnega rojstva, kar poudarja preobrazbo, ki jo starec doživlja skozi film.

Starec in štoklja je film, ki nas opominja, da nikoli ni prepozno za spremembo in da lahko tudi najbolj nepričakovani odnosi prinesejo novo upanje in veselje v življenje. Skozi preprosto, a globoko zgodbo nas film spodbuja, da cenimo majhne trenutke in iščemo lepoto v svetu okoli sebe, tudi ko se zdi, da je vse izgubljeno.

Za učence in širšo javnost je ta film priložnost, da razmislijo o pomembnosti medsebojnih odnosov, sprejemanju sprememb in kako lahko tudi iz najtemnejših trenutkov v življenju izhajajo nova spoznanja in moč. Upam, da bomo imeli v prihodnosti še več priložnosti za takšna doživetja, saj so ključnega pomena za oblikovanje empatičnih, zrelih in čutečih mladih ljudi.

Simon Krajnc,
individualni habilitator

3. MEDNARODNI LIKOVNI NATEČAJ »NAŠA VELIKA IMENA« PABLO PICASSO – IGRAJMO SE UMETNOST

Pablo Picasso je dejal: »Jaz iščem samo eno – da bi izrazil tisto, kar hočem. In ne iščem novih oblik, temveč jih najdem.«

Natečaj je potekal od 5. februarja do 19. aprila, odziv nanj pa je bil resnično velik. Prejeli smo več kot 150 izdelkov. Dela, ki smo jih prejeli, so zajemala različna likovna področja. Izdelke je ocenila strokovna komisija, ki sta jo sestavljala Ciril Horjak, akademski slikar, ilustrator in predavatelj, ter Ariana Junuzović, akademska slikarka in profesorica likovne umetnosti iz Sarajeva. Ciril vsem sodelujočim pošilja naslednje sporočilo: »Resnično izjemni izdelki! Čestitke vsem, organizatorjem in udeležencem! Super!«

Strokovna komisija ni imela najlažje naloge. Na natečaju smo sodelovali učenci in mentorji iz CUDV ustanov, ki izvajamo poseben program, učenci osnovnih šol in mentorji nižjega izobrazbenega standarda ter uporabniki in mentorji varstveno delovnih centrov. V vsaki kategoriji smo podelili pet nagrad.

Natečaj smo sklenili z zaključno prireditvijo in otvoritvijo likovne razstave vseh sodelujočih. Izdelki bodo na ogled tudi v spletni galeriji.

Ekipa likovnega natečaja

PRVI ŠOLSKI DAN V CUDV DOBRNA

Vroči avgustovski dnevi so se prelevili v poletne septembrske dni. Prvi šolski dan so učenci pričakali v poletnih oblačilih in polni vtisov poletja, ki so ga nekateri preživeli doma, večina pa je poletje preživela v centru, kjer so s pestrimi obogatitvenimi dejavnostmi uživali počitniške radosti.

V CUDV Dobrna je v šolskem letu 2024/25 vključenih 68 učencev, 30 učencev odhaja dnevno v domače okolje, ostali ostajajo v centru. Na prvi šolski dan so se nam pridružili trije novi učenci, ki so se po prvih trenutkih negotovosti lepo navadili na življenje v centru. Prvi šolski dan sta nam polepšala gledališče KU-KUC z lutkovno predstavo Črtek na potepu in sladko presenečenje pri kosilu.

Tako kot vsako leto se bomo zaposleni, polni energije in idej, trudili za uspešno vzgojno-izobraževalno delo in dobro počutje svojih učencev.

Darja Drobne Gačnik,
vodja CUV

Urednik: Simon Krajnc

Grafično oblikovanje naslovnice: Silvo Lavtižar

Lektorica: Katja Bergles, DigitPen d.o.o.

Prelom in tisk: C-park, d.o.o., Celje

Članke in fotografije so prispevali zaposleni in uporabniki CUDV Dobrna ter obiskovalci.

Izdano: Dobrna, oktober 2024, naklada 250 izvodov

Brezplačen izvod